

УКРАЇНО-РУСЬ, КУДИ Ж НЕСЕШСЯ ТИ? ДАЙ ВІДПОВІДЬ! СЛОВО ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

2007 рік – шістнадцятий рік утворення незалежної української держави. Шістнадцять років сучасній Україні–Руси. Шістнадцять років успіхів і невдач. Шістнадцять років пошуку громадянами свого місця в новій державі й у світі. Шістнадцять років відчуття безупинного падіння чисельності населення (з 48,5 млн у 2001 р. до 46,6 млн на 1 січня 2007 р.). Шістнадцять років наповнювання світового легального й, особливо, тіньового ринку праці мільйонами громадян України (за межами своєї країни, за різними оцінками, проживають до 7 млн, або близько 20% громадян України). Шістнадцять років розчарувань і нагромадження песимістичних настроїв.

Щоправда, є й показники, якими можна вихвалитися. Зокрема, всі останні уряди змагаються у розмірах показників валового внутрішнього продукту. Справді, у 2002 р., порівняно з попереднім, досягнуто зростання на 5,2%, у 2003 – на 9,6%, 2004 – на 12,1%, 2005 – на 2,6%, 2006 – на 7,0%. Хоча при цьому не прийнято говорити про те, що нинішній рівень ВВП досі нижчий, ніж за роки перебування країни у складі Радянського Союзу.

То чим же вихваляються державні мужі? Арифметикою зростання багатства одиниць!

Чого не бачать громадяни? Куди ми крокуємо, куди їх ведуть!

Пересічним громадянам країни не здається «небесною манною» лише перспектива ліквідації заборгованості із заробітної плати чи підвищення мінімальної заробітної плати за певних умов. Нація очікує на переконливу політику входження до кола розвинутих держав і створення суспільства загального добробуту. Роки незалежності не дали жодної партії та жодного уряду, які проголосили б таку мету й отримали довіру народу на застосування необхідних для цього засобів (імовірно, «непопулярних» зазвичай).

Політики шістнадцятий рік переконують, що в сиву давнину слово «Україна», походячи від «украяти», «виділяти», «відокремити», означало «земля, виділена Богом». Українців закликають пишатися минулим. Та вони й без своїх лідерів горді своєю історією. Але годі жити минулим, багатіти думкою. Народ своєю віковою мудрістю влучно визначив, що лише дурень

багаті думкою. Потрібний сміливий і реальний поступ у майбутнє, потрібно обрати «Мойсея», який стане тим провідником, що виведе у бажане, гідне людини майбутнє.

XXI століття – це епоха нової економіки, заснованої на знаннях; епоха постіндустріального суспільства. Нова епоха – це не капіталізм і аж ніяк не олігархічний капіталізм. Наші політики іноді збиваються на висловлювання щодо інноваційної моделі розвитку України, але при цьому обмежуються лише вимогами чи діями щодо фінансової підтримки наближених до них фірм і підприємців. З боку здається, що при цьому вони навіть щиро вірять у розробку бюджету розвитку, на протипагу бюджету проїдання. Проте будувати суспільство загального добробуту не можна на абиякому нарощуванні виробництва, перетворенні країни на виробничий майданчик для країн, які створюють інтелектуальні продукти.

XXI століття – це нова епоха, що не вписується у схеми та істини, з якими виросло за радянських часів і які намагається модернізувати нинішнє покоління «реформаторів». Сьогодні розвиток пов'язаний не з «диктатурою робочого класу», а з творчою діяльністю інтелігенції. І не капіталіст є гегемоном, навіть найбільший у світі олігарх, адже насправді не він управляє виробництвом, а всебічно освічені професіонали. Фундаментальною істиною сьогодення є те, що джерелом прогресу став інтелект, а провідним, головним класом (не «прошарком») нового суспільства – інтелігенція. На зміну гаслам на зразок «Підтримаємо національного товаровиробника» напрошуються гасла типу «Підтримаємо національного інтелігента», тобто вчителя, науковця, лікаря, інженера, менеджера, митця. Їхнє матеріальне становище має зростати пріоритетними темпами.

Інтелігенція – це єдиний клас, який є носієм загальнолюдської складової всіх компонентів цивілізації, а не вузьокласової. Саме для неї органічною потребою є свобода, тому що без останньої неможлива творча праця. До того ж, розумовій праці не притаманне відчуження, адже при передачі її результатів той, хто передає, не позбувається цих результатів сам.

Економіка знань – єдина альтернативна модель, реалізація якої має підстави розраховувати на успіх у створенні суспільства загального добробуту. Економіка знань – це унікальна можливість для України ввійти до клубу держав з великою економікою. Особливо це зрозуміло, коли порівнюєш її економіку з економікою східного сусіда – Росії. Остання може розраховувати в міжнародній конкуренції на природні ресурси, що розумів ще великий геній російського народу М. В. Ломоносов. Згадайте його пророчий вислів: «Богатство Росии Сибирью прирастать будет!» І це твердження стає реальністю у теперішні часи. Щодо України, то можна стверджувати: «Українська нація наукою й освітою приростати буде!»

Наука й освіта мають стати найбільшими пріоритетами для України. Альтернативи цьому країна не має. І якраз тому, незважаючи на кровну близькість українців до російського народу, у глобальній економіці їхні шляхи розходяться. Україна не може робити головну ставку на природні ресур-

си, вона приречена на використання знань для свого поступу. Знання – це єдина «паличка-виручалочка» для України в її становленні як європейської держави. Тому можна стверджувати й інше: Україна приречена на інтеграцію зі своїм західним сусідом – Європейським Союзом, який лідирує у продукуванні нових знань і є економічним лідером не завдяки природним ресурсам, а завдяки людському капіталу. Тут доречно й логічно скористатися аргументацією російської народної мудрості: «С кем поведёшься, от того и наберёшься». Для тих, хто відкидає цю істину, кого вона не переконує, є знов-таки російська відповідь: «С кем поведёшься – так тебе и надо».

Україно-Русь, куди ж несешся ти? Дай відповідь! Чи не за невідчутним і невловимим ВВП? А чи, можливо, все-таки до вершин сучасної освіти й науки? До виробництва нових знань? До клубу лідерів науково-технічного прогресу? До суспільства загального добробуту, а не лідерства у кількості мільярдерів?

Дай Боже, Тобі, Україно-Русь, таких нових діячів політики, науки та культури, як Володимир Великий, Роман Великий, Данило Галицький, Богдан Хмельницький, Іван Мазепа, Тарас Шевченко, Микола Гоголь, Володимир Вернадський, Олександр Довженко, Іван Пулюй, Лесь Курбас, Михайло Туган-Барановський, Євген Патон!

Дай Боже, Тобі, Україно-Русь, залучити для розбудови сучасної економіки якомога більше інтелектуалів із-за кордону, які будуть Тобі такими ж корисними, якими корисними є тисячі Твоїх інтелектуалів, що нині працюють в усьому світі.

Дай Боже, щоб вистачило Тобі, Україно-Русь, інтелектуальних ресурсів, аби спрямувати свій біг на здійснення амбіційних планів побудови економіки знань та суспільства загального добробуту, на які заслуговує Твій народ!

(Євген Савельєв)